

Landbúnaðarnefnd Alþingis
bt. Einar Farestveit nefndaritari
Alþingi við Austurvöll
150 Reykjavík

Hornafirði, 9. apríl 2002

Málefni: umsögn á tillögu til þingsályktunar og frumvörpum.

Á fundi bæjarráðs Hornafjarðar 3. apríl s.l. var ósk nefndarinnar um umsögn á tillögu til þingsályktunar og frumvörp:

555. mál, landgræðsluáætlun 2003-2014.

584. mál, landgræðsla heildarlög.

593. mál, afréttarmálefni.

Bæjarráð gerði ekki athugasemd við frumvöpin.

Eftirfarandi var hins vegar bókað:

"Bæjarráð Hornafjarðar bendir á þá miklu og brýnu þörf sem er fyrir hendi í fyrirhleðslumálum í Austur- Skaftafellssýslu. Sérstaklega má benda á Jökulsá í Lóni og umhverfi hennar. Bæjarráð hvetur til þess að aukið fjármagn verði veitt á Landgræðsluáætlun 2003 - 2014 til að hægt verði að bregðast við þessum vanda."

Þessu er hér með komið á framfæri.

Virðingarfyllst,

Ólafía I. Gísladóttir
Ólafía I. Gísladóttir,
ritari

Meðfylgjandi: Bréf Landgræðslu ríkisins um landbrot við Jökulsá í Lóni, dagsett 4. mars 2002, og greinargerð Þrúðmars Sigurðssonar landgræðsluvarðar um sama málefni, dags. 3. janúar 1995.

LANDGRÆÐSLA RÍKISINS

Bæjarstjórn Hornafjarðar
bæjarskrifstofu
Hornafjarðarbæjar
Hafnarbraut 27
780 Hornafirði

Bæjarskrifstofur Hornafjarðar

Númer:	3/42	Mótt:	738
Skjalag:	460	Dags:	13/3 2002
Afgr:	B. 14/3 '02	1631	

Gunnarsholti, 4. mars 2002

Landbrot við Jökulsá í Lóni

Undirritaður fagnar því að fulltrúar í bæjarstjórn Hornafjarðar láta sig varða málefni landbrots út frá Jökulsá í Lóni.

Þarna er um að ræða stórt vandamál, sem við hjá Landgræðslu ríkisins höfum miklar áhyggjur af. Ekki vegna þess að lausn vandans sé tæknilega erfið heldur hitt að fjárveitingar til þess að takast á við þennan vanda eru afar takmarkaðar og allt bendir til þess að svo verði á næstu árum, verði ekki gripið til sérstakra ráðstafana.

Meðfylgjandi er greinargerð Þrúðmars Sigurðssonar landgræðsluvarðar sem þekkir afar vel til aðstæðna.

Undirritaður ásamt landgræðsluverði í Austur-Skaftafellssýslu hafa fundað með vegamálastjóra og sérfræðingi Vegagerðarinnar um hugsanlegar lausnir og eigum við von á ráðgjöf þaðan um aðgerðir. Ljóst er að næsti áfangi kostar ekki minna en 20 milljónir króna en árleg fjárveiting til fyrirhleðslna í Austur-Skaftafellssýslu er 1 milljón krónur auk fjárveitinga til Kotár og Hornafjarðarfljóta.

Á undanförmum vikum hefur verið unnið að því að loka skarði í varnargarði sem kom í garðinn sem aðskilur Jökulsá frá Laxá. Vegna mikillar frosthörku og erfiðs tíðarfars hefur gengið erfiðlega að ljúka því verki sem er að loka skarðinu og hækka umræddan varnargarð og var af þeim sökum gert hlé á verkinu. Áætlaður kostnaður er 2,5 milljónir króna.

Undirritaður væntir samstarfs við bæjarstjórn Hornafjarðar um öflun fjárveitinga til þessara brýnu verkefna og veitir fúslega frekari upplýsingar.

Virðingarfyllst,
f.h. Landgræðslu ríkisins

Sveinn Runólfsson,
landgræðslustjóri.

Afrit sent:
Þrúðmari Sigurðssyni landgræðsluverði.

**Greinargerð um Jökulsá í Lóni,
Austur-Skaftafellssýslu
3. janúar 1995**

Brú var byggð á Jökulsá í Lóni 1951 og 1952, hún var staðsett austast í farveginum við klappir í landi jarðarinnar Brekku. Á sama tíma var byggður varnargarður frá brúnni til vesturs og frá Dímu í Dalsfjalli.

Við þessar framkvæmdir var öllu vatni Jökulsár veitt áfram út með austurlandinu, og í framhaldi af því voru byggðir varnargarðar austan ár til varnar Austur-Lóni en áður um aldir hafði áin flætt um flatlendið á milli Brekku og Dals, sitt á hvað eftir því sem hún bar undir sig.

Lengst af síðan brúin kom, hefur Jökulsá runnið út með Austurlandinu og ekki ógnað Suður-Lóni nema í mestu vatnavöxtum svo sem 1980 þegar sauðfé frá Volaseli druknaði í miklum vatnavöxtum.

Á síðari árum hefur áin verið að breyta rennsli sínu meira til vesturs og í þremur stórvöxtum haust og vetur (2. ág., 28. ág. og 2. des.) 1994 varð mjög afgerandi breyting á rennsli árinna, þannig að síðan fer allt vatn hennar til vesturs skammt utan við brúna og fellur síðan þvert á og ótraustan varnargarð við svonefndan Efralandshólma, en það er eini garðurinn vestan árinna.

Í vatnavöxtum á undanförunum árum vætlaði vatn yfir þennan garð á nokkrum stöðum og rann töluvert úr honum án þess að skarð kæmi í gegnum hann. Á sama tíma flæddi áin yfir c.a. 500 m breiða spildu af Efralandi og þaðan yfir í farveg Laxár. Þarna er um að ræða stór og vel gróin engjalönd og tún, jarðvegur er leirborinn, ýmist mýrlendi eða nokkuð harðir vallendisbakkar, sem áin er fljót að grafa í sundur ef hún rynni þar til lengdar.

Fari Jökulsá þessa leið vestur um Suður-Lón, veldur hún miklum skemmdum á því svæði og stórspillir búskaparaðstöðu þar. Sem dæmi má nefna að í stórvextinum 2. des. 1994 og aftur haustið 2001 flæddi hún yfir helming af túnum í Volaseli og spillti þeim og skemmdi girðingar.

Einnig er rétt að benda á, að fari hún áfram vestur með landinu og út um Papós með afleiðingum sem heimamenn þekkja, það er að Bæjarós "stendur uppi" (lokast) og vatnsborð í lóninu hækkar verulega til stórskaða í Austur-Lóni, og gæti meðal annars náð að flæða yfir þjóðveg númer 1 hjá Hvalnesi.